

Sygn. akt IV U 1026/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2012 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2012 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania M. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 16 lipca 2012 roku nr (...)

w sprawie M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty socjalnej

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej się M. S. prawo do renty socjalnej od dnia 1 maja 2012 roku do 26 kwietnia 2015 roku.

Sygn. akt IV U 1026/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 23 listopada 2012 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 16 lipca 2012 r., nr (...), odmówił M. S. prawa do renty socjalnej. Jako podstawę prawną zaskarżonej decyzji powołał przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odwołująca nie spełnia warunku całkowitej niezdolności do pracy określonej w/w przepisem, co jest niezbędną przesłanką do dochodzenia prawa do renty socjalnej, bowiem orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 09 lipca 2012 r. nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł pełnomocnik M. S., domagając się jej zmiany i przyznania jej prawa do renty socjalnej, bądź jej uchylenie i przekazanie do ponownego rozpoznania przez organ rentowy. Dodatkowo wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych lekarzy medycyny pracy, neurologa, audiologa, logopedy oraz biegłego psychologa na okoliczność określenia niezdolności do pracy dla celów organu rentowego.

W uzasadnieniu pełnomocnik odwołującej się podniósł, że odwołująca nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, gdyż jej obecny stan zdrowia nie pozwala jej na aktywność zawodową, jest osobą niesłyszącą od urodzenia. Dodała, że jej choroba przyczyniła się do ograniczenia logicznego kontaktu z otoczeniem na co też wpływają liczne patologie mowy. Podała, iż w związku z chorobą odczuła także piętno w sferze psychicznej, gdyż nie jest w stanie podejmować samodzielnie decyzji, odczuwa lęki, jest bezradna.

W związku z licznymi schorzeniami odwołująca nie jest w stanie podjąć pracy i potrzebuje pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że odmówienie M. S. prawa do renty socjalnej jest w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 09.07.2012 r. bezzasadne - stosownie do art. 4 ust 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.), bowiem odwołująca się nie spełnia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy, z kolei odwołanie nie wnosi żadnych nowych okoliczności, które miałyby wpływ na zmianę tego orzeczenia.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że odwołująca M. S., urodzona w dniu (...)ukończyła szkołę podstawową w klasie integracyjnej, gimnazjum w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym w T.. Podjęła również naukę w ZSZ dla niesłyszących w zawodzie cukiernik, ale nauki nie kontynuuje ze względu na swoje bezpieczeństwo – ataki padaczki. Od dnia 27.04.2009 r. do 30.04.2012 r. odwołująca pobierała rentę socjalną przyznaną na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 27.01.2010 r., sygn. akt IV U 807/09 (apelacja organu rentowego od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12.01.2011 r.). W dniu 02.04.2012 r. ubezpieczona ponownie wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do renty socjalnej.

(okoliczności bezsporne)

Nadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Lekarz Orzecznik ZUS w opinii lekarskiej z dnia 24 kwietnia 2012 r. rozpoznał u odwołującej się M. S.:

- obustronny głęboki niedosłuch odbiorczy,
- stan po zaprotezowaniu implantem ślimakowym ucha prawego w 2002 r. i aparatu słuchowego ucha lewego w 2004 r.,
- padaczkę z pełnymi napadami padaczkowymi.

W konsekwencji uznał, że odwołująca nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

W wyniku wniesienia przez ubezpieczoną sprzeciwu od powyższego orzeczenia, zostało ono poddane weryfikacji przez Komisję Lekarską ZUS, która w opinii lekarskiej z dnia 09.07.2012 r. rozpoznała u odwołującej się:

- obustronny głęboki niedosłuch odbiorczy,
- stan po wszczępieniu implantu ślimakowego do ucha prawego w 2002 r. i zaprotezowanie aparatem słuchowym ucha lewego w 2004 r.,
- padaczkę w wywiadzie.

W konsekwencji Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 09.07.2012 r., podtrzymała stanowisko Lekarza Orzecznika ZUS.

Orzeczenia powyższe legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 24.04.2012 r. - k. 157 akt ZUS,

orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 09.07.2012 r.- k. 258-259 akt ZUS,

W celu ustalenia czy odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej oraz kiedy powstała ewentualna całkowita niezdolność do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej lek. med. S. B. - specjalisty otolaryngologa.

W opinii sądowno - lekarskiej z dnia 16 października 2012 r. biegła otolaryngolog zdiagnozowała u odwołującej się:

- obustronny głęboki niedosłuch odbiorczy – głuchota prelingwalna,
- stan po wszczęciu implantu ślimakowego do ucha prawego,
- ucho lewe zaprotezowane nieskutecznie,
- niedorozwój mowy.

W oparciu o przeprowadzone badanie oraz wyniki badań specjalistycznych, biegła stwierdziła, że odwołująca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy zarobkowej od dnia 27 kwietnia 2012 r. do 26.04.2015 r. tj. na okres lat trzech. Podniosła również, że niezdolność ta pozostaje w związku z naruszeniem sprawności organizmu w okresie wczesnego dzieciństwa – przed 18 – stym rokiem życia.

W uzasadnieniu opinii biegła podała, że pomimo dobrej diagnostyki i leczenia w Instytucie (...) i Mowy w W. brak jest nadal poprawy w leczeniu, przede wszystkim oczekiwanego rozwoju mowy. Występujące u opiniowanej uszkodzenie słuchu rozpoznano w okresie wczesnego dzieciństwa. Dodała, że odwołująca wymaga nadal intensywnej rehabilitacji słuchu i mowy. Obecnie w wieku dorosłym mowa również jest zaburzona, co dla badanej jest powodem stresu. Odwołująca ma słuch zaprotezowany obustronnie. Poza tym ma kontakt z psychologiem i logopedą. Zaburzenia mowy oraz związana z nimi trudność w nawiązywaniu kontaktów w znacznym stopniu ograniczają możliwość samodzielnego funkcjonowania w otoczeniu, a w życiu codziennym wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby. Poza tym wymaga współdziałania opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji.

dowód: opinia sądowno- lekarska z dnia 16.10.2012 r.- k. 10-12 as,

Sąd w całości podzielił opinię biegłej sądowej otolaryngolog z dnia 16.10.2012 r. uznając, iż zawiera ona kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu organizmu odwołującej się, a nadto uwzględnia wpływ rozpoznanych u niej schorzeń na zdolność do pracy. Sąd uznał, iż charakterystyka schorzeń została przez biegłą oceniona prawidłowo z punktu widzenia zasad logiki, przy wykorzystaniu wiedzy specjalistycznej popartej doświadczeniem osoby sporządzającej opinię. W tej mierze, Sąd podzielił wnioski biegłej otolaryngolog odnośnie całkowitej niezdolności odwołującej się M. S.do pracy. Zważyć przy tym należy, iż opinia ta została wydana przez biegłego sądowego o specjalności adekwatnej do schorzeń zdiagnozowanych u odwołującej się. Nadto podkreślić należy, iż opiniująca w sprawie biegła swoje ustalenia i wnioski wywiodła po szczegółowej analizie całości dokumentacji medycznej oraz badaniu ubezpieczonej.

W ocenie Sądu, opinia biegłej sądowej spełnia ponadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych w art. 278 k.p.c. i art. 285 k.p.c., a także w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy w związku z art. 12-14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

W piśmie procesowym z dnia 23.11.2012 r. pełnomocnik odwołującej się wniósł o odroczenie rozprawy zapowiedzianej na 23.11.2012 r. ewentualnie o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność odwołującej się i dopuszczenie dowodów zawartych w odwołaniu z opinii biegłych lekarzy medycyny pracy, neurologa, audiologa, logopedy oraz biegłego psychologa na okoliczność niezdolności do pracy odwołującej się.

Sąd oddalił powyższe wnioski dowodowe, ponieważ stawiennictwo stron na rozprawie nie jest obowiązkowe, a jeżeli chodzi o przeprowadzenie dowodu z dodatkowych opinii biegłych lekarzy o specjalnościach neurologii, audiologii, logopedii oraz psychologii

w ocenie Sądu było bezprzedmiotowe w związku z tym, iż opinia biegłej sądowej otolaryngolog jest wyczerpująca, przedstawia pełny obraz stanu zdrowia odwołującej się,

u której stwierdziła okresową całkowitą niezdolność do pracy z uwagi na rozpoznane schorzenie w postaci obustronnego uszkodzenia słuchu typu odbiorczego dużego stopnia oraz zaburzenia mowy a zatem jest korzystna dla odwołującej się. Mając więc na uwadze zakresły przez Sąd przedmiot i zakres opinii, stwierdzić należało, że biegła sądowa, po szczegółowej analizie znajdującej się w aktach organu rentowego dokumentacji medycznej i osobistym badaniu ubezpieczonej, dokonała właściwej diagnozy występującego u niego schorzenia, wskazując na jego dotychczasowy przebieg i stopień nasilenia. Umotywowała przy tym zajęte przez siebie stanowisko. Udzieliła więc pełnych odpowiedzi na postawione jej pytania, formułując przy tym swoje argumenty i wnioski w sposób logiczny i zrozumiały. Dokonane rozpoznanie i wnioski końcowe opinii bazują na doświadczeniu zawodowym biegłej sądowej i jej autorytecie. Zdaniem Sądu, wydana w sprawie opinia spełnia wymogi zupełności i metodologicznej poprawności. Z tych też powodów przedmiotową opinię uznać należało za wnikliwą i rzetelną ocenę stanu zdrowia ubezpieczonej.

W sprawie wyjaśnione bowiem zostały w sposób dostateczny wszystkie okoliczności niezbędne do wydania prawidłowego rozstrzygnięcia, a zatem dopuszczanie w niej dodatkowych dowodów zmierzałoby tylko do przewłoki postępowania, niczego nowego do niego nie wnosząc.

Dowody z dokumentów zalegających w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Sąd uznał za wiarygodne, nie budziły bowiem wątpliwości co do ich autentyczności, a przy tym nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Istota sporu w niniejszej sprawie opierała się na ustaleniu, czy i w jakim stopniu odwołująca się M. S. ze względu na stan zdrowia jest niezdolna do pracy, a zatem czy spełnia ona przesłanki przyznania jej prawa do renty socjalnej przewidzianej ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.).

Stosownie do art. 4 ust. 1 powołanej wyżej ustawy - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei ust. 2 cytowanego przepisu statuuje, iż osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Ponadto, w myśl art. 5 ustawy o rencie socjalnej- ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1988 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.). Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 tej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (stosownie do ust 2). Zgodnie z ust. 3

powołanego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Równocześnie w myśl art. 13 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. W myśl ustępu 2, trwałą niezdolność do pracy orzeka się natomiast, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z wydanej w przedmiotowej sprawie opinii biegłej sądowej z zakresu otolaryngologii z dnia 16 października 2012 r., odwołująca, z uwagi na stwierdzone u niej schorzenia w postaci obustronnego głębokiego niedosłuchu odbiorczego, stanu po wszczepieniu implantu ślimakowego do ucha prawego, ucha lewego zaprotezowanego nieskutecznie, niedorozwoju mowy jest osobą całkowicie niezdolną do pracy od dnia 27 kwietnia 2012 r. na okres lat trzech.

Skoro zatem powyższa niezdolność powstała w trakcie wczesnego dzieciństwa M. S. spełnia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r., Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.), dlatego też, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 16 lipca 2012 r. w ten sposób, że przyznał odwołującej się prawo do renty socjalnej od dnia 01 maja 2012 r. do 26 kwietnia 2015 r.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych wyżej przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.